

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Spotřebitelské smlouvy na dodávky vody, plynu nebo elektřiny uzavírané na dálku nebo mimo obchodní prostory - právní úprava NOZ odstoupení od uzavřené smlouvy

Ustanovení § 1829 NOZ chrání spotřebitele, jakožto slabší stranu smluvního vztahu tím, že umožňuje spotřebiteli odstoupit od smluv uzavřených na dálku a od smluv uzavřených mimo obchodní prostory ve lhůtě 14 dnů ode dne uzavření smlouvy a v případě smluv na dodávku zboží pak ve lhůtě 14 dnů ode dne převzetí zboží. (Pro úplnost upozorňuji, že pokud dodavatel spotřebitele o jeho právu na odstoupení od smlouvy nepoučí, pak lhůta činí 1 rok a 14 dní.)

Takto provedená právní úprava však v případě smluv na dodávky vody, plynu nebo elektřiny vyvolává otázku uplatnění lhůty k odstoupení. Pokud se na tyto dodávky bude pohlížet jako na dodávky zboží (z ustanovení § 497 NOZ se dá dovodit, že elektřina je považována za zboží), pak by se uplatnilo ustanovení § 1829, odst. 1, písm. c) o smlouvě, jejímž předmětem je pravidelná opakovaná dodávka zboží a lhůta 14 dnů by započala dnem převzetí první dodávky zboží. Takové posuzování by však v praxi vyvolalo řadu problémů, zejména v případě provádění změny dodavatele elektřiny nebo plynu u operátora trhu. Vzhledem k tomu, že u těchto komodit se jedná o zcela specifické zboží, byla by obtížná či zcela nemožná aplikace dalších ustanovení NOZ, zejména týkajících se povinnosti spotřebitele vrátit zboží do 14 dnů od odstoupení od smlouvy (§1832, odst.1 a další). V případě smluv na dodávku těchto komodit je nejen dle mého názoru, ale i dle názoru odborné veřejnosti zcela zbytečné poskytovat spotřebiteli stejnou zvláštní lhůtu jako u jiného zboží k tomu, které je poskytována zejména proto, aby se spotřebitel mohl řádně seznámit se zbožím po jeho obdržení (prohlédnout si ho, vyzkoušet, zjistit jeho kvalitu, apod.) neboť neobdrží zboží dodávané „jeho“ dodavatelem, ale zcela jiné zboží, které se nachází ve veřejné síti v místě odběru v okamžiku odběru, tedy mix zboží dodávaného do veřejné sítě výrobcí a dodavateli a je zcela irelevantní, se kterým dodavatelem má spotřebitel sjednanu smlouvu. Poskytnutí této zvláštní lhůty nemá z pohledu dodávky zboží pro spotřebitele žádný význam (odebírá stejné zboží bez ohledu na volbu svého dodavatele) a poskytuje spíše výhodu původnímu dodavateli komodity, který tak získává více času k tomu, aby zvrátil rozhodnutí spotřebitele změnit dodavatele a zkomplikoval proces změny dodavatele.

V případě ustanovení § 1829 NOZ se jedná o provedení čl. 9 až 16 směrnice 2011/83/EU o právech spotřebitelů, která však není do ustanovené NOZ převzata zcela důsledně a to zejména v případě dodávek vody, plynu nebo elektřiny. Za „zboží“ ve smyslu této směrnice se považuje také voda, plyn a elektřina, **kteřé jsou prodávány v omezeném objemu nebo v určitém množství**. Běžně však tyto komodity nejsou spotřebitelům prodávány v omezeném objemu nebo ve stanoveném množství ale zcela volně, kdy je spotřebitel odebírá z veřejného rozvodu v množství dle svého uvážení a potřeb. Směrnice EU potom dodávky vody, plynu nebo elektřiny, které nejsou prodávány v omezeném objemu nebo ve stanoveném množství, a dodávky tepla z dálkového vytápění upravuje ve vztahu ke spotřebiteli obdobně jako poskytování služeb.

Např. ve svém článku 9, odst. 2 písm. c) stanoví, že v případě smluv týkajících se dodávek vody,

plynu nebo elektřiny, pokud nejsou prodávány v omezeném objemu nebo ve stanoveném množství, tepla z dálkového vytápění lhůta pro odstoupení od smlouvy končí po uplynutí 14 dnů ode dne, kdy byla uzavřena smlouva a v článku 7, odst. 3 stanoví pokud si spotřebitel přeje, aby poskytování služeb nebo dodávka vody, plynu nebo elektřiny, které nejsou prodávány v omezeném objemu nebo ve stanoveném množství, či tepla z dálkového vytápění začaly během lhůty pro odstoupení od smlouvy stanovené v čl. 9 odst. 2, obchodník požádá spotřebitele, aby podal výslovnou žádost na trvalém nosiči. V článku 14, odst. 4 pak také stanoví, že spotřebitel nenese žádné náklady na poskytování služeb nebo dodávky vody, plynu nebo elektřiny, které nejsou prodávány v omezeném objemu nebo ve stanoveném množství, či tepla z dálkového vytápění, provedené zcela nebo částečně během lhůty pro odstoupení od smlouvy, pokud obchodník neposkytl tzv. povinné informace podle jiných článků nebo spotřebitel výslovně nepožádal o to, aby služby začaly být poskytovány během lhůty pro odstoupení od smlouvy.

Vzhledem k tomu, že ustanovení § 1829 a násl. NOZ aplikuje normu evropské unie (jak je uváděno i v důvodové zprávě) zastávám názor, že v případně smluv uzavřených na dálku a smluv uzavřených mimo obchodní prostory, které se týkají standardní dodávky vody, plynu, elektřiny nebo tepla z dálkového vytápění končí lhůta pro odstoupení od smlouvy po uplynutí 14 dnů ode dne, kdy byla smlouva uzavřena.

Z výše uvedeného vyplývá, že by bylo vhodné upravit a zpřesnit v duchu výše uvedeného závěru ustanovení § 11a odst. 2 energetického zákona, které dávalo možnost odstoupit nejdéle do 5 dnů před zahájením dodávek energií, pokud nedojde k právně významné novelizaci NOZ v oblasti ochrany spotřebitele tak, aby lépe prováděla právní předpis EU, což lze předpokládat.

JUDr. Jiří Mikšík,
poradce v energetice

© EPRAVO.CZ – Sbírka zákonů , judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Právní aspekty terapie psychedeliky](#)
- [Význam sportovních pravidel při posuzování odpovědnosti sportovců za sportovní úrazy](#)
- [Okamžité zrušení pracovního poměru učiněné z „opatrnosti“ zaměstnavatele ve světle judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Výroční zpráva ÚOOÚ za rok 2025: nové regulační priority v oblasti ochrany osobních údajů](#)
- [Vadné nařízení vlády č. 493/2025 Sb. a dopady fixace limitů drobných oprav na pronajímatele](#)
- [Nařízení PPWR: cesta do pekla dlážděná dobrými úmysly](#)
- [AML - od zákona č. 253/2008 Sb. k AMLR: co konkrétně musí česká povinná osoba změnit do roku 2027](#)
- [Podmíněné propuštění ve světle zásady ústnosti a přímosti](#)
- [Byznys a paragrafy, díl 37.: Povinná forma jednání ve smlouvách](#)
- [Poučení z krizového vývoje v kauze bitcoiny](#)
- [EUDAMED: Jednotná databáze mění pravidla hry na trhu zdravotnických prostředků](#)